

GIÁO ÁN NGỮ VĂN 8

TUẦN 4 - TIẾT 16: LIÊN KẾT CÁC ĐOẠN VĂN TRONG VĂN BẢN

I. Mục tiêu cần đạt

Giúp học sinh:

- Hiểu được vai trò và tầm quan trọng của việc sử dụng các phương tiện liên kết để tạo ra sự liên kết giữa các đoạn văn trong VB thế nào là từ tượng hình, từ tượng thanh.
- Rèn kỹ năng sử dụng phương thức liên kết khi viết đoạn văn.

II. Chuẩn bị

- Giáo viên: soạn bài, BP
- Học sinh: Xem trước bài ở nhà

III. Tiến trình dạy học

1. Kiểm tra bài cũ: Thế nào là từ ngữ chủ đề, câu chủ đề trong đoạn văn? Có mấy cách trình bày nội dung trong đoạn văn?

2. Bài mới:

Như các em đã biết, đoạn văn là đơn vị trực tiếp tạo nên VB mà một VB gồm nhiều đoạn văn. Vậy làm thế nào để liên kết các đoạn văn đó.

HOẠT ĐỘNG CỦA THẦY VÀ TRÒ	NỘI DUNG BÀI HỌC
GV treo BP → gọi HS đọc - VD 1 có mấy đoạn văn? - Nội dung của mỗi đoạn văn trên là gì? - Nhận xét về mối liên hệ giữa hai đoạn văn này? Vì đánh đồng hiện tại và quá khứ, nên sự liên kết giữa hai đoạn còn lỏng lẻo khiến	I. Tác dụng của việc liên kết các đoạn văn trong văn bản 1. Ví dụ * Ví dụ 1 - Đoạn 1: Tả cảnh sân trường Mĩ Lí ở hiện tại - Đoạn 2: Cảm giác của NV “Tôi” trong một lần ghé thăm trường trước đây. → Không có sự liên kết

người đọc cảm thấy hụt hẫng - So sánh ND của VD 1 và VD 2? - VD 2 khác VD 1 ở điểm nào? Sự khác biệt này có ý gì? - Theo em giữa các đoạn văn trong VB cần có MQH ntn? Khi chuyển từ đoạn này sang đoạn khác cần có yếu tố gì? Nhằm mục đích ntn? - Hai đoạn văn trên liệt kê hai khâu của quá trình lĩnh hội và cảm thụ tác phẩm văn học. Đó là những khâu nào? + Tìm hiểu + Cảm thụ - Tìm các từ ngữ liên kết hai đoạn văn trên? - Phương tiện liên kết này biểu thị quan hệ ý nghĩa gì? - Hãy kể tiếp các phương tiện liên kết có quan hệ liệt kê? Trước hết, đầu tiên, cuối cùng, sau nữa, trở lên, mặt khác, một mặt, một là, hai là... - Phân tích MQH ý nghĩa giữa hai đoạn văn trên?	* VD 2 - ND giống với VD 1 - HT: Đầu đoạn 2 có thêm cụm từ “trước đó mấy hôm” → phương tiện liên kết, tác dụng: bổ sung ý nghĩa về thời gian, tạo sự gắn bó giữa hai đoạn văn 2. Kết luận Khi chuyển từ đoạn văn này sang đoạn văn khác, cần sử dụng các phương tiện liên kết để tạo ra sự gắn bó chặt chẽ giữa các đoạn văn II. Cách liên kết các đoạn văn trong văn bản 1. Dùng từ ngữ để liên kết các đoạn văn a. Ví dụ * VD 1 - Đoạn 1: bắt đầu là tìm hiểu - Đoạn 2: sau khâu tìm hiểu → Từ ngữ liên kết biểu thị ý nghĩa liệt kê * VD 2 - Đoạn: quá khứ
--	---

- Kể các phương tiện liên kết đoạn có ý nghĩa đối lập? Trái lại, tuy nhiên, tuy vậy, ngược lại, thế mà, vậy mà, nhưng mà... Đọc lại VD 2 của I - Từ “đó” thuộc từ loại nào? Trước đó là khi nào? Từ “đó”: chỉ từ “Trước đó”: là chỉ thời gian quá khứ Có thể dùng chỉ từ, đại từ làm phương tiện liên kết - Hãy kể tiếp các phương tiện liên kết cùng từ loại? Này, kia, ấy, nọ... HS đọc VD - Phân tích MQH ý nghĩa giữa hai đoạn văn trên? - Tìm các từ ngữ liên kết hai đoạn văn trên? Để LK các đoạn văn có ý nghĩa tổng kết khái quát người ta thường dùng các từ ngữ có tác ý nghĩa TK, khái quát sự việc. - Hãy kể tiếp các từ ngữ LK có ý nghĩa trên? Tóm lại, nhìn chung, nhìn lại.... - Để LK ý nghĩa giữa các đoạn văn người ta thường dùng các từ ngữ liên kết ntn? HS đọc - Hai đoạn văn trên viết về ND gì? Liên kết	- Đoạn 2: Hiện tại → Từ liên kết “nhưng”, biểu thị ý nghĩa đối lập * VD 3 “Trước đó”: là chỉ ta → dùng làm phương tiện liên kết * VD 4 Từ liên kết: Nói tóm lại → Quan hệ tổng kết khái quát b. Kết luận Dùng từ ngữ có tác dụng liên kết: QH đại từ, chỉ từ, liệt kê, so sánh, đối lập, khái quát, tổng kết... 2. Dùng câu nói để liên kết các đoạn văn a. Ví dụ
--	--

với nhau bởi yếu tố nào? - Ngoài việc dùng từ ngữ để LK, ta có thể sử dụng yếu tố nào để LK ĐV? GV hướng dẫn HS làm bài	- Câu: “ái dà...ơ đây” → tác dụng LK hai đoạn văn b. Kết luận Có thể dùng câu nối để LK các đoạn văn III. Luyện tập <u>Bài 1</u> a. Nói như vậy: tổng kết b. thế mà: tương phản c. cũng: nối tiếp, liệt kê tuy nhiên: tương phản <u>Bài 2</u> a. Từ đó b. Nói tóm lại c. Tuy nhiên d. Thật khó trả lời <u>Bài 3</u>
--	---

IV. Củng cố và hướng dẫn về nhà

1. Củng cố

- Nắm được các cách LK đoạn văn, tác dụng của việc LK ĐV
- Vận dụng trong khi nói và viết

2. Hướng dẫn về nhà

- Học thuộc phần ghi nhớ
- BTVN: 3- tr.55